

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu:

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predkladateľ:

Ministerstvo financií SR

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	4 057 000	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	3 838 727
<i>Spolu = A+B+C+D</i>	4 057 000	3 838 727
<i>Z toho</i>		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0
<i>VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:</i>	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	0	3 838 727

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií:

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Doplnenie pravidiel pre zisťovanie základu dane stálej prevádzkarne nerezidenta na území SR	595/2003 Z. z.	§ 17 ods. 1 písm. d) a e)	SK	01.01.23	stále prevádzkarne nerezidentov na území SR	80	N	246	19 647	Out (znižuje náklady)
2	Doplnenie pravidiel transferového oceňovania (bezpečný prístav)	595/2003 Z. z.	§ 17 ods. 5 písm. a)	SK	01.01.23	podnikateľské subjekty	120 000	N	31	3 683 813	Out (znižuje náklady)
3	Vykazovanie technických rezerv v poisťovníctve	595/2003 Z. z.	§ 20 ods. 8	SK	01.01.23	poisťovne	28	-	491	13 753	Out (znižuje náklady)
4	Automatická registrácia na daň z príjmov	595/2003 Z. z.	§ 49a	SK	01.01.23	FO a PO s povinnosťou registrácie v ŽR a OR	95 000	N	1	121 515	Out (znižuje náklady)
5	Obmedzenie úrokových nákladov u PO	595/2003 Z. z.	§ 17k	SK	01.01.24	PO podnikateľské subjekty	20	-	202 850	4 057 000	In (zvyšuje náklady)
6.	Zavedenie tzv. „druhej šance“ pri pokutách	563/2009 Z. z.	§ 155	SK	01.01.24	Daňové subjekty	Daňové subjekty, ktoré porušia zákon		-	-	Out (znižuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov**K novele zákona o dani z príjmov:**

- doplnenie pravidiel pre zisťovanie základu dane stálej prevádzkarne nerezidenta na území SR – údaj o počte nerezidentských stálych prevádzkarní umiestnených na území SR bol čerpaný z údajov FR SR, následne expertný odhad počtu tých stálych prevádzkarní, ktoré môžu využiť zvýhodnený spôsob zisťovania základu dane,
- doplnenie pravidiel transferového oceňovania (bezpečný prístav) – údaj o počte daňovníkov, ktorí sú povinní uplatňovať pravidlá transferového oceňovania bol čerpaný taktiež z údajov FR SR a následne expertný odhad počtu tých daňovníkov, ktorých by sa bezpečný prístav v navrhovanom rozsahu mal týkať,
- vykazovanie technických rezerv v poisťovníctve – údaj o počte poisťovní, pobočiek poisťovní a zaistovní bol čerpaný z údajov SLASPO, následne expertný odhad úspory administratívnych nákladov pri zisťovaní základu dane na mesačnej báze z podkladov SLASPO,
- doplnenie pravidiel pre automatickú registráciu na daň z príjmov – údaj o počte subjektov, ktorí budú podliehať automatickej registrácii bol čerpaný z údajov FR SR na základe priemeru za predchádzajúce trojročné obdobie subjektov, ktorým na základe týchto zápisov vznikla povinnosť registrácie,
- zavedenie pravidla o obmedzení úrokových nákladov u PO – údaj o počte dotknutých subjektov, ktoré budú podliehať tomuto pravidlu, bol čerpaný IFP z analýzy údajov v registri účtovných závierok.

K novele Daňového poriadku:

- úprava druhej šance pri sankciách – nakoľko sankcie sa ukladajú za porušenie ustanovení zákona, nie je možné stanoviť počty daňových subjektov, ktorých sa úprava dotkne, nakoľko nemožno predvídať správanie daňových subjektov.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním**3.2.1 K novele zákona o dani z príjmov:**

Konzultácie k novele zákona prebehli online formou, a to v období od 16. marca 2022 do 11. apríla 2022.

Konzultácií sa zúčastnili:

Slovenská komora daňových poradcov (SKDP)

Slovenská asociácia finančníkov (SAF)

Asociácia priemyselných zväzov a dopravy (APZD)

Slovenský živnostenský zväz (SŽZ)

Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ)

Klub 500

Slovenské elektrárne, a. s. (SE)

Zväz automobilového priemyslu SR (ZAP)

Slovenská asociácia poisťovní (SLASPO)

Slovenská asociácia správcovských spoločností (SASS)

Dotknuté subjekty boli oslovené emailovou formou. V rámci konzultácií oslovené subjekty vzniesli predovšetkým pripomienky k čo najširšiemu uplatneniu výnimiek z pravidla o obmedzení nákladových úrokov, ktoré umožňuje smernica ATAD, ale aj pripomienky nad rámec predbežnej informácie k novele zákona (pozri prehľad v prílohe).

Číslo	Pripomienky k transpozícii pravidla o obmedzení nákladových úrokov (ATAD)	Subjekt
1.	<u>DE MINIMIS pravidlo:</u> - V súlade s čl. 4 smernice ATAD zakomponovať tieto pravidlá do pravidiel v SR v čo najvyššej možnej miere [napr. v bode 3 - max. suma 3 mil. EUR presahujúcich nákladov na prijaté úvery a pôžičky (čisté úrokové náklady), ktorú je možné odpočítať bez obmedzenia], - príkladom pre transpozíciu pravidiel smernice ATAD do slovenskej legislatívy by mohla byť ČR, ktorá momentálne uplatňuje pravidlo de minimis vo výške 80 mil. CZK (3 mil. EUR), výnimku pre finančné inštitúcie a možnosť uplatnenia neuznaných úrokových nákladov v budúcich zdaňovacích obdobiach.	SKDP, APZD, ZAP, RUZ, SZZ, SAF, Klub 500
2.	<u>Ponechať pravidlá o obmedzení nákladových úrokov iba pre závislé spoločnosti</u> - v súlade s čl. 4 bod 3 smernice ATAD, ponechať len súčasný koncept závislých osôb.	SKDP, APZD, ZAP, RUZ, SZZ, SE, SAF, Klub 500
3.	<u>Vylúčiť úroky z úverových zmlúv uzavretých pred 17. júnom 2016</u> - v súlade s čl. 4 bod 4 smernice ATAD, - alternatívne úroky plynúce po nadobudnutí účinnosti transpozície smernice ATAD.	SKDP, Klub 500
4.	<u>Projekty verejnej infraštruktúry</u> - v súlade s čl. 4 bod 4 smernice ATAD vylúčiť z pravidiel úroky z úverov na dlhodobé projekty verejnej infraštruktúry, - otázka definície projektov verejnej infraštruktúry v podmienkach SR, - rozsiahle investície vo verejnom záujme – budovanie 3. a 4. bloku Mochovce, - zavedenie výnimky na investície tohto druhu.	SKDP, Klub 500,
5.	<u>Podniky konsolidovaného celku</u> - v súlade s čl. 4 bod 5 smernice ATAD uznať úrokové náklady na základe kritéria pomeru vlastného imania k majetku alebo skupinového EBITDA testu.	SKDP, RUZ, SAF
6.	<u>Prenos neuznaných nákladov na prijaté úvery a pôžičky, nevyužitá úroková kapacita</u> - v súlade s čl. 4 bod 6 smernice prenos časti daňovo neuznaných úrokových nákladov do budúcich období, prípadne možnosť ich spätného uznania v predchádzajúcich obdobiach.	SKDP, APZD, ZAP, RUZ, SE, SAF, Klub 500
7.	<u>Výnimka pre finančné inštitúcie</u>	SKDP

	- v súlade s čl. 4 bod 7 smernice ATAD vylúčiť z pravidiel finančné podniky, pri ktorých ani v súčasnosti nie sú pravidlá nízkej kapitalizácie uplatňované, - otázka ich definície v zmysle smernice ATAD.	
8.	<u>Ponechať v súčasnosti platné pravidlá nízkej kapitalizácie v § 21a ZDP</u>	SAF
	Nad rámec konzultácie k zákonu o dani z príjmov	
9.	<u>Implementácia medzinárodného účtovného štandardu IFRS 17 u poisťovní – technické rezervy v poisťovníctve</u> - implementácia IFRS 17 už do pripravovanej novely, - úprava tvorby technických rezerv, - vypracovanie metodického pokynu (FR SR, MF SR), - jednoduchá úprava hospodárskeho výsledku vykázaného v súlade s IFRS na daňový základ.	SLASPO
10.	<u>Transferová dokumentácia</u> - zrušiť povinnosť viesť transferovú dokumentáciu pre tuzemské závislé osoby, - úprava administratívnej záťaže prostredníctvom transpozície smernice OECD o transferovom oceňovaní.	SAF
11.	<u>Zjednotiť zdaňovanie investičných nástrojov</u> - oslobodiť od dane z príjmov redemáciu podielových listov, - do § 9 zaradiť podielové listy, časový test 3 roky pre oslobodenie príjmov z predaja (redemácie) podielových listov, - uplatniť zrážkovú daň aj na príjmy z redemácií podielových listov zo zahraničných správcovských spoločností (napr. z belgických fondov), - SASS navrhla zriadiť pracovnú skupinu zloženú z členov viacerých organizácií a združení, ktorá by pracovala na úprave problematiky zdaňovania ETF fondov.	SASS
12.	<u>Zrušiť limitáciu odpisov do výšky príjmov (výnosov) z prenájmu v § 19 ods. 3 písm. a ZDP</u>	SŽZ
13.	<u>Zrýchlenie zahrňovania tvorby OP k nepremlčaným pohľadávkam do DV</u> - zrušiť limit 1 080 dní, - zahrnutie OP do výšky 100 % do DV po uplynutí 720 dní od splatnosti pohľadávky.	SŽZ
14.	<u>Zavedenie daňovo-odvodového zvýhodnenia v súvislosti so situáciou na Ukrajine</u> - zahrňovanie darov na humanitárne účely do daňových výdavkov.	SŽZ
15.	<u>Stravovanie zamestnancov:</u> - súčasná úprava má negatívny vplyv na zamestnancov aj zamestnávateľov, na kantíny vo väčších spoločnostiach, v ktorých sa hodnota stravy kalkuluje z počtu stravníkov. Náklad netvorí iba cena jedla, ale aj doprava jedla do kantíny a pod., ktoré predražujú stravu. Cieľom je pozitívne ovplyvniť stravovanie svojich zamestnancov, - zvýhodniť kantíny pred poskytovaním stravných lístkov alebo finančného príspevku,	APZD, ZAP, SŽZ

	- zmena § 19 – všetky náklady vynaložené na zabezpečenie stravovania zamestnancov zahrňovať do daňových výdavkov, - MH SR – súhlasí s doplnením návrhu do balíčka 3.	
16.	<u>Príspevok na dopravu:</u> - súčasná výška príspevku 60 eur sa javí ako nedostatočná pri aktuálnom náraste cien, - požiadavka na zvýšenie príspevku na dopravu z aktuálnych 60 eur na 120 eur, - podpora bezemisnej a nízkoemisnej dopravy.	APZD, ZAP, SŽZ
17.	<u>Príspevok a ubytovanie:</u> - požiadavka na zvýšenie príspevku na ubytovanie zo súčasných 100 eur na 200 eur, v úhrnnej sume najviac 450 eur mesačne, - zjednotiť postup s okolitými štátmi.	APZD, ZAP, SŽZ
18.	<u>Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie:</u> - oslobodenie od zdravotných odvodov, - zvýšiť maximálnu hranicu príspevkov považovaných za daňovo uznateľné výdavky (náklady) zamestnávateľa z pôvodných 6 % na 15 % (motivácia zamestnávateľov prispievať zamestnancom na DDS).	APZD, ZAP, SŽZ
19.	<u>13. a 14. mzda:</u> - požiadavka na opätovné daňové a odvodové oslobodenie do výšky priemernej mzdy zamestnanca. V súčasnosti 13. a 14. mzda funguje ako benefit. Nezrušenie oslobodenia od 01.01.2021 viedlo zamestnávateľov k prehodnoteniu výšky týchto miezd, resp. k ich zrušeniu.	APZD, ZAP, SŽZ
20.	<u>Nadštandardné zdravotná starostlivosť:</u> - požiadavka oslobodiť od dane a odvodov všeobecne, nielen hradených zo sociálneho fondu, - požadujú vyňať z predmetu dane náklady za akúkoľvek zdravotnú starostlivosť (ide o zvyšovanie zdravotnej úrovne ako prevenciu civilizačných chorôb).	APZD, ZAP, SŽZ
21.	<u>Veda a výskum:</u> - zaviesť možnosť paušálnych výdavkov (nákladov) súvisiacich s realizáciou projektu výskumu a vývoja len z časti – dôvodom je vysoká administratívna záťaž, - podpora zamestnávania mladých výskumno-vývojových pracovníkov do 35 r. formou superodpočtu vo výške 250 % mzdových nákladov.	APZD, ZAP, SŽZ

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Bez vplyvu na konkurencieschopnosť a produktivitu.

Konkurencieschopnosť:

zvyšuje nemení znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

zvyšuje nemení znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

K novele zákona o dani z príjmov:

Úprava a spresnenie pravidiel transferového oceňovania v návrhu zákona má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie, nakoľko dochádza k zníženiu administratívnej náročnosti a zvýšeniu právnej istoty daňovníkov.

Zavedením pravidla o obmedzení úrokových nákladov sa zamedzí proti praktikám cieleným na umelé znižovanie základu dane z príjmov prostredníctvom dlhového financovania, čo bude mať pozitívny vplyv na štátny rozpočet.

Legislatívna úprava vykazovania technických rezerv v poisťovníctve premietnutá do návrhu zákona v nadväznosti na nový medzinárodný štandard finančného výkazníctva IFRS 17 zníži administratívnu náročnosť vykazovania pre poisťovne.

Navrhované opatrenie dopĺňa situácia zániku pohľadávky v dôsledku jej odpustenia pri tzv. preventívnej reštrukturalizácii podľa zákona č. 111/2022 Z. z. o riešení hroziaceho úpadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ide o implementáciu smerníc EÚ, ktoré riešia hroziaci úpadok v preventívnom konaní prostredníctvom súboru reštrukturalizačných opatrení. Jedným z reštrukturalizačných opatrení je aj odpustenie, resp. čiastočné odpustenie záväzku (pohľadávky). Ide o zosúladenie pravidiel v prípade preventívnej reštrukturalizácie so súčasnými pravidlami pre reštrukturalizáciu.

Novelou zákona sa zavádza zjednodušenie spôsobu registrácie podnikateľských subjektov a verejnej správy, ide o antibyrokratické opatrenie.

K novele Daňového poriadku:

Zavádza sa systém tzv. „druhej šance“, čo znamená, že daňový úrad a colný úrad pri prvom zistení porušenia zákona pokutu, ktorú je možné určiť v rámci intervalového rozpätia, neuloží, ale vyzve na splnenie povinnosti, a ak bola povinnosť splnená oneskorene, upozorní daňový subjekt, že pri ďalšom porušení mu už bude uložená pokuta. Porušenie bude posudzované podľa skutkovej podstaty správneho deliktu a to osobitne voči daňovým úradom a colným úradom.

Skracuje sa prekluzívna lehota na vyrubenie úroku z omeškania v prípade úplnej úhrady nedoplatku.